

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“
 вносить: в Австрії:
 на цілий рік 24 К
 на пів року 12 К
 на чверть року 6 К
 на місяць 2 К

За границею:
 на цілий рік: зі щоденною ви-
 силкою 7 доларів або 14 рублів;
 з висилкою двічі в тиждень 6 до-
 ларів або 12 рублів; з висилкою
 що суботи 5 доларів або 10 руб.
 Поодинокі числа по 10 сотаків.

Телефон Редакції ч. 1484.
 Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАНА

християнсько-суспільний дневник.

„Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
 бо руске ми серце і віра руска“. — З Русланових псалмів М Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім
 веділь і руских свят о 5 год.
 по полудні. — Редакція, адміні-
 страція і експедиція „Руслана“
 при ул. Оссоїнських ч. 11. партер
 (фронт від ул. Тихої). Експеди-
 ция місцева в Агенції Соколов-
 ского в пасажи Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на
 попереднє застереженє.

Рекламації лише неопечатані
 є вільні від порта. — Оголошеня
 звичайні приймають ся по ціні
 20 с. від стрічки, а в „Надіслан-
 нім“ 40 сот. Подяки і приватні
 донесеня по 30 сот. від стрічки.

Чого вимагати треба від посольських кандидатів?

(Δ) Коли розходило ся о вибір пред-
 ставника руского народу до держ. ради дав-
 нішими часами, то наші виборці гляділи пе-
 редовсім на те, щоби посольський кандидат був
 свідомим Русиним і умів та хотів боронити
 потреб і домагань свого народу на національ-
 ній і господарській обсягу. Вправді та наци-
 ональна свідомість не тільки в широких вер-
 ствах народних була не зовсім ясна і вираз-
 на, але навіть посеред інтелігенції можна
 було зустрінути ся з хиткими і невироблеа-
 ми на тій точці поглядами. І нічого дивного,
 бож ще не такі то давні часи, коли керма-
 ничі нашої народної політики лишали на
 боці національне питанє, вважаючи се спра-
 вою язиковою, літературною або етнографіч-
 ною, котру має рішити історія або взагалі
 наука. З політичної програми на жаль усува-
 ли ся точки засадничі, щоби не утрудняти
 консолідації з тими, котрі заявляли ся за
 єдинством з „руським“ народом від Карпат
 аж по Камчатку. Плекали наші політичні кер-
 маначі десятками років на консолідаційнім
 полі сю хворостину, щоби з неї можна мати
 в пригоді кий проти правительства або і про-
 ти Поляків, та забували, що кий має все два
 кінці. Стало ся відтак, що за сей другий ко-
 нець хватали і хватають нераз Поляки і пра-
 вительство, щоби обернути єго проти тих, що
 самі виплекали сю хворостину.

Можна часто почути і прочитати і по ру-
 ских і по німецьких часописах наріканя кер-
 маначів рускої народної політики, що проти
 народних демократів висувують Поляки і пра-
 вительство москвофілів, або т. зв. староруси-
 нів, але до сего не хотять признати ся ті
 керманачі політичні, що оні самі в своїм на-
 родно демократичнім дневнику проголошували
 перед світом, що є якісь Старорусини,
 що є вправді деякі різниці між ними а нами,

але що такі можемо з ними мати спіль-
 ний ґрунт.

Так виростали ті старорусини собі на
 тім спільнім ґрунті, поки їх не обернено проти
 нас. Das ist der Fluch der bösen Tat, die stets
 Böses muss erzeugen. Нині ся пошесть розій-
 шла ся по цілїм краю, натворила чимало ба-
 ламутства і кирилі і нині вже починають на-
 ші політики додивляти ся до того, чи посоль-
 ский кандидат є Русиним, чи спроневірив ся
 своему народови, своїй народности і матерній
 мові а бажав би, щоби наш нарід потонув у
 широкім московскім морі. Вийшло на те, що
 не тільки Поляк мадру по szkodzie, але що й
 Русина пригода не навчать згоди. Що на тім
 чимало потерпяти наша народна справа, на-
 ша народність, про се не треба довго розво-
 дитись.

Алеж є ще инша, важніша ще справа,
 на яку при виборі кандидатів на послів треба
 звернути пильну бачність. Потвердила се ві-
 ками наша історія, а бачимо се наглядно і
 нині, що кріпким заборолом нашої народности
 була наша Церква, наш обряд. До недавна
 загально признано, що руский нарід дер-
 жить ся вірно і непохитно своєї Церкви, віри
 і обряду, а коли приходило ся виборцям ви-
 бирати послів, то оні не мали ніякого сумні-
 ву, що наколи перед ними ставав кандидат
 Русин, що він був також вірним сином Рускої
 Церкви, щирим християнином і що ставши
 послом буде не тільки вступати ся за своїм
 народом, але буде боронити своєї віри і Цер-
 кви. Часи змінили ся, „поступ“ між Русинами
 виробив ся такий, що маємо вже чимало вся-
 кого рода недовірків, не тільки байдужних для
 Христової віри і Церкви, але прямо безвірних
 і завятих ворогів християнства. Отже коли
 тепер укладають політичні програми, коли від-
 бувають ся політ. наради про посольських кан-
 дидатів, коли прийде до твореня клубів, тоді
 подібно, як колись національне питанє лишав
 на боці, так тепер виключають справу ві-
 ри, релігії і Церкви, бо, як мовляли соціялі-
 сти, релігія се річ приватна. І вже мали ми
 такі случаи, що політики наші виступали во-

рожо проти Церкви і віри, проти Владик і ду-
 ховенства, піддержували своїми голосами
 змагаля ворожі Церкви і Христовій вірі, імму-
 нізували всяку погань не згідну з засадами
 Христової науки і лучили ся з ворогами Цер-
 кви. А до чого веде таке ворогованє проти
 Христової Церкви і науки, яку витворює зді-
 чілість, маємо наглядні докази не тільки на
 Франції, Португалії, Росії і Америці, але на-
 вить і посеред нашої рускої суспільности, ко-
 тра ненависть і ворогованє вважає найбіль-
 шим патріотизмом і доводить тим до роз-
 тичі, заколоту і нехтованя та занепащуваня
 найкрасніших сил руского народу.

Тимто тепер, коли наближають ся вибо-
 ри, коли всякі кандидати будуть виступати з
 усакими обцянками і високопарними програ-
 мами, повинні наші виборці домагати ся рі-
 шучо, щоби кандидат зложив прилюдну зая-
 ву що до свого становища супроти Христ.
 Церкви і релігії. Достойний наслідованя при-
 клад дала нам Ярославщина, як се звістив
 наш дописець в останнім числі „Руслана“,
 про передвиборче віче, на котрім ставав яко
 посольський кандидат др. Цегельський, ві-
 домий із свого яскравого нападу на С. Е.
 Митрополита і з свого погляду висловленого
 при иншій нагоді, що духовенство треба тер-
 піти при народній роботі до якогось ще часу.
 Припертий виборцями був приневолений дати
 слово предсідникови і заявити зборам, що
 буде боронити справкато л. Цер-
 кви інашого обряду і ніко-
 ли не буде лүчитись з єї во-
 рогами. Отак повинні поступати всі рускі
 виборці, бо байдужність для христ. Церкви
 бо ворогованє проти неї, злука з ворогами релі-
 гії і христ. Церкви може нам принести необ-
 числимі шкоди і підкопати підвалини нашого
 народного встнованя, як се бачимо на члєн-
 них переходах на лат. обряд.

Слівце правди в справі руских шкільних книжок.

В дописи з Відня в ч. 77 „Діла“, озна-
 ченій початковою буквою С., пустивши в світ
 всякі сплетні про мене і Ви. проф. Студинь-
 ского, відперті нами в окремих заявах, висту-
 пає п. С. в ролі ментора і вичитує нам лек-
 цию на тему руских шкільних підручників. А
 в сій лекції не покликуює ся на поваги відомих
 педагогів, як Коменський, Пестальоцці ітн.,
 але на паню Е. Шварцвальд, (очевидно
 новітна повага), котра у Відні в соціал-
 но-педагогічнім товаристві виступила з крити-
 кою німецьких підручників шкільних, і з при-
 воду того накинув ся на рускі шкільні підруч-
 ники.

П. С., не маючи відваги а може й здіб-
 ности „вдавати ся в докладну критику тих
 наших шкільних підручників“, осуджує їх
 кількома загальниками як „просто скандаль-
 ні“, бо „Мова і стиль дерев'яні — а зміст?!
 Переважно перекладає або перерібки з поль-
 ского, переняті польсько шляхотською Herren-
 tomal, яка в наші діти виноє рабські почуваня
 перед пануючою нацією!“

А причину такого стану приписує п. С.
 мені і проф. Студинському:

„Бож се власне їх „заслуга“ — ті рускі
 шкільні підручники! П. Барвінський, сеж дов-
 годітний вворадчик руских шкільних підруч-
 нків і взагалі авторитет на сім полі, а крім
 того оба оні, п. Барвінський і проф. Студин-
 ський, як члєни Краєвої Ради Шкільної, мають
 безперечний вплив на сю справу.“

Отже в інтересі правди заявляю, що
 „впорядчиком“ руских шкільних книжок для
 народних шкіл і учит. семінарий був пок. ін-
 спектор кр. др. Северин Дністрянський
 і (отець б. посла Станіслава Дністрян-
 ского) а по єго смерті є кр. інспектор І. Мат-
 тїєв; для середних шкіл був кр. інспектор
 пок. Іван Левицький, а тепер є кр. інспе-
 ктор др. І. Копаць. Участь в укладаню підруч-

Терновий вінок.

(Легенда).

I.

Від Голготи тихий вітер віє,
 потахає спека, холоднїє...
 Дві голубки линуть із далека,
 із узгір'я, де нещасні гинуть,
 на подвір'я тихе, де мінить ся
 против сонця довга багрянниця,
 де лежить вінок кільчастий з терня
 і зелена булава із троці.

Ходять-ходять дві голубки білі
 і зерен шукають по подвір'ю,
 та нема зерен, бо не находять,
 тільки є терен і багрянниця
 і зелена троця на каміню,
 вся Ісусова сумна заслуга,
 за ціле житє одна наруга.

І буркоче білая голубка:
 „Подиви ся, — каже до сестриці —
 ягідки червоні на віночку
 у куточку коло багрянниці.
 Підійшла-б я, та бою ся дуже:
 хтось там тужить і мене ще забє“...

І буркоче другая голубка:
 „Підійду я до віночка швидко
 і урву я хоч одну ягідку,
 чи гірка вона, чи вже дозріла...
 Ой, сестричко, се нам не пожива!
 Ягідок таких я ще не їла!
 Не цвіла се квітка на тернині,
 не зросла ягідка се червона,

тільки се була страшна корона
 на головці бідного Ісуса
 і то з кровці ягідки червоні.
 Утікаймо у гаї кедрові,
 де жерела чисті, тихі села,
 де шепочуть ручаї перлисті,
 де на терню ягідки здорові
 і вітки хитають ся без крові!“

Злопотіли крилами голубки,
 полетіли поза мури міста,
 де квітки сияють, як пурпур,
 де голуби ждуть їх буркотливі
 і на кедрях гуторять щасливі.

Тільки третя білая голубка
 не злетить за ними в гаї кедровий,
 бо держить її вінок терновий;
 не злетить Марія Магдалина,
 бо пропала вся її надія.
 Повела Ісуса фарисей —
 і нема за пташку сили в неї.
 Веї її лишали, як омліла,
 як зівяла, на каміне сіла,
 сперла об стїну головоку бідну,
 мов замерла при вінку терновім,
 по страшнім катованю Христовім...

II.

Там на Йордані, там на Ливані
 чорніють гори в хмарі-тумані.
 Ой іще гірша хмара крилата
 впала на серце жінки Пилата.
 Сидить же вона в вікні світлиці,
 очий не зводить із багрянниці.
 Сльози втирає в рукав шовковий,
 а в серце коле вінок терновий.

„Де Ти, Ісусе, соколе красний?
 Вже на Голготі гинеш нещасний!
 Тільки лишив ся вінок по Тобі,
 а Ти спочинеш скоро у гробі.
 Тільки лишив нам сльози і тугу
 і в гіркім смутку бідну подругу.
 Ой побіжу я та поратую,
 ліжко біленьке бідній зготую“.

Скочила Прокла, сльози обтерла,
 іде до жінки, щоби не вмерла.
 Вхопила збанок, біжить чим скорше,
 а в збанку вино що найдорожше.
 Сіла-упала при Магдалині
 і закропила губоньки сніні.
 „Встань, бідна жінко, встань, молоденька,
 тебе звялило коло серденька.
 Сіла на сонці яснім, пекучім,
 сядь в холодочку тихім, дрімучім!
 Ходи до мене, я поратую,
 ліжко біленьке тобі зготую“.

Ой іще Прокла не закропила,
 як та Марія очи втворила;
 очи втворила, як небо сині,
 дрозжить, як листє на осичині.
 „Де Він, мій Господь? мій Утішитель?
 Вже на Голготі добрий Учитель!
 Ой, моя доле! ой Ти, мій раю!
 Рада-б я встати, та сил не маю.
 Ой може встану, це раз погляну,
 по Єго-ж смерті як квітка звяну.
 Може побачу, ще раз заплачу,
 тай свої літа марно потрачу“.

Ой іще Прокла не відозвалась,
 як Магдалина вже і зірвалась,

встала, побігла за мури міста,
 неначе сонна, бідна невіста.
 А тая Прокла згадала муки,
 вінок терновий бере у руки,
 вінок тримає, гірко ридає:
 „Ой, вінку, вінку, та не з барвінку,
 не з руті-зілля та на весіля,
 тільки з тернини на глум і кпини.
 Возьму тебе я у свою хату,
 в білу світлицю та у палату.
 Буду дивитись, буду гадати,
 Божого Сана все споминати!“

І іде Прокла в свої хоромі —
 чує далеко тихіі громи.
 В руді віночок, а в серці горе —
 дивить ся сумно на Ливан-гори.
 А на Ливані та на Йордані
 небо чорніє в хмарі-тумані.
 Гори чорніють, зірветь ся туча, —
 прибила Проклу туга пекуча...

III.

Пилат у хату не вертав,
 ходив зажурений у тіни,
 думками по світлах літав
 і в жінки слова не считав,
 коли ішла з вінком у сїни.

Усе він бачив, як вона
 зі збанком бігла на подвір'я
 і як вертала ся сумна,
 а думка в нього все одна:
 досада, смуток і зневіра.

Коли він руки вмив собі,
 гадав, що ся вода pomoже,

ників для народних шкіл брали різні народні учителі, між ними пок. Гр. Врецьона, Зарицький і професори пок. Партицький, др. Коцовський, Тисовський, Масляк і ин. а в укладі підручників для середніх шкіл різні професори рускої гімназії, а крім них др. Франко, проф. Грушкевич і інші. Отже я і проф. Студинський не ємо, ані не були „впорядчиками“ руских шкільних книжок а вплив наш є такий, що маємо голос як члени Ради шк. кр. при апробаті так само, як кожний инший член.

Що рускі книжки шкільні можуть мати і мають хиби, як кожде людске діло, сего ніхто не перечить, так само як покликана п-ном С. п-ні Шварцвальд добачила недостачі в німецьких шкільних книжках, хоч Німці мають світову літературу також педагогічну, хоч мають знаменитих педагогів і письменників, а уложити німецький підручник без міри легше як руский.

Коли хто порівнає теперішні рускі книжки для народ. шкіл з давнішими н. пр. з перед 1893 р., від коли введено нову шкільну правопись, то признасть таки, що они без міри ліпші, як давніші і що до мови і що до річи, а переконає ся також, що уступи там поміщені виняті переважно з творів українських письменників.

Отже голословні докори п. С. „просто скандальні“, „стиль деревляний“, „перерібки або переклади з польского, дальше про „Hergemoral“, „рабські почування перед пануючою нацією“ ітп., кинені загальниково і не поперті доказами.

В учит. семінариях уживають до предметів викладаних рускою мовою (математики, природописи і господарства) учебників для руских гімназій, а також до науки рускої мови протягом 30 літ уживано гімназійальних читанок.

Ніхто протягом того трицятилітя не зголошував ся (хоч дорога була для всіх оцверта) до уложеня відповідних до потреб семінарій підручників для рускої мови й літератури.

Бачивши сю недостачу, забрав ся я до роботи і видав для учит. семінарії Читанку ч. I. (на 1-шу класу), Ч. II. (на 2-гу класу) і Вибір з укр.-рускої літератури на 3-ту і 4-ту кл. (вторік вже вишло 2-ге видане).

Обходились учит. семінарії без відповідних Читанок 30 літ, то се було мабуть добре по думці п. С., але скоро появили ся мої книжки, котрі, як завеняють заводів знавці, є добрі, хоч їх недостачі, як в кождім людскім ділі, я сам бачу і при нових виданях справляю — то се певно по думці п. С. ска н д а л!

Признає за уложене мною сих читанок висловив недавно навіть якийсь учитель-Поляк в „Kurjer-i Lwowski“, докоряючи Полякам, що доси не подбали про такі польські

книжки, але п-нови С. мабуть се не до вподоби, що на них видіє моє імя.

Подібно і в гімназіях до року 1871 учили рускої мови і літератури у висших класах без ніякого підручника, поки я не видав Рускої Читанки для висшої гімназії (1871 р.) в 3-х частях, з котрих 1-ша і 3-та часть вийшли вже в 3-ім поправнім виданю, а 2-га часть в 4-ім виданю п. з. Виїмки з укр.-рускої літератури XIX в. Про сі книжки висловив ся в огляді руск. літератури в „Encyklopedyi Macierzy Polskiej“ проф. Ол. Колеса: Najlepszą historję popularną Rusi i podręcznik literatury ruskiej napisał Al. Barwiński. Очевидно піднесено різні закиди проти того підручника, що там того або сего твору, того або сего письменника не поміщено. Рішає що до вибору не тільки впорядчик, але й Рада шк. кр., котра має апробату, а до того можна доповняти науку приватною лектурою. Вправді нема таких до приват. лектури коментованих видань руских письменників, як мають Поляки, однак се вже не моя вина, бо я кілька раз прилюдно забирав слово і відкликав ся до іспитованих з рускої мови професорів, котрих тепер є понад 30, щоби забрали ся до таких видань, однак у нас все більше балакучих критиків і мальконтентів, як робітників.

Так само має ся справа з Старорускою Хрестоматією, котрої потреба повичерпано виданої пок. Ом. Огоновского Хрестоматії стала пекучою від 15-ти літ. Рада шк. кр. уділяла ціло-а навіть дворічних відпусток трем з черги професорам, щоби заняли ся спорудженем Старорускої Хрестоматії та книжки і доси нема. А як пняво йде така робота, про се міг би богато сказати др. В. Щурат, який від трех літ ладить хрестоматію і перед двома роками оповідав широко, що вже має 6 аркушів друкованих, а перед півроком предложив Раді шк. кр. кравіїв лише два аркуші.

Перед 10 чи 12 роками зголошував ся рівнож проф. Щурат з заявою, що він приготує видане руских читанок для виділових шкіл і має вже зібрані матеріяли, на що я відповів, що Рада шк. кр. повіталаб радісно таку роботу, однак книжки заповіджені ані рукописи і доси ніхто не бачив. Показує ся із сего, що легше дорікати, писати навіть вельми різкі критики, але зладити хоч би середної стійности книжку, не так легко. Коли отже п. С. відносить ся з притикою і в меншорський спосіб покликую мене „сповняти свої обовязки супроти народу“, то на се єму скажу, що сумліне моє зовсім чисте і без самохвальства заявляю, що колиб кождий Русин на своїм становищі сповняв свої обовязки так, як я до того привик замолоду і доси сповняю та мимо свого віку праці не покидаю, то справа наша поступалаб инакше вперед.

Олександр Барвіньський.

Політичний огляд.

Заграниця

Повстанє в Альбанії мимо заперечень з Царгорода ширить ся дальше, бій веде ся на цілім просторі, хоч з В. Порти розсилають вісти для втихомирення. Півурядові дивізії турецкі заперяють, що в південній і північній Альбанії настав уже спокій. Тамчасом вісім поколінь з Шаліє прилучило ся до повстанців, поубивали кільканайцять жандармів жовнірів та попроганяли урядників а решту війська розоружили.

В Тенці турецкі війська понесли поразення і великі втрати. Помічні відділи надходять вельми пняво, так, що не так легко вислати zorganizований відділ проти повстанців.

Крім того положенє турецких військ в області зворохобленій вельми некористне, оскільки неприступна, доставка поживи трудна. Демаганя Альбанців є такі: 1) помилованє всіх засуджених за політичні злочини і загальна амнестія, 2) перенесенє всіх урядників з Альбанії і заміненє їх альбанськими, 3) свобода школи і дозвіл уживати альбанської азбуки, відкрите альбанських властями закритих шкіл, 4) знесенє заборони альбанських видань і часописий, 5) уживанє побираєних в Альбанії податків на будову доріг і піднесенє господарства в Альбанії, 6) відкритє господарських і торговельних шкіл в Альбанії з альбанською викладовою мовою, 7) основанє господарських банків в цілій Альбанії. І за такі домаганя молодотурецкі „вільнодумці“ стріляють з армат і мітралез!

Як завеняє оден російський дипломат в „Біржев. Вѣдом.“ альбанське питанє є вельми поважне і можна сумнівати ся о побіді Турків, бо цілий рух має народну ціху, а боротьба веде ся о найсвятійші справи. Так само грізне є положенє в Арабії, котра так довго не перестанє в боротьбі, поки не дібе ся автономії. Молодотурецка система є зовсім хиба.

Столипін опинив ся в клопотах з державною радою. Свого часу звіщали ми, що начерк закона про земства в західних губерніях для легкого москвопця населеня тамошнього зустрінув ся з опором в думі і Столипін подав ся о відставку та вже наслідником мав стати міністер скарбу Коковцев. Тамчасом затривожені націоналісти всякої масти почали на царскім дворі робити заходи і цар просьив Столипін, щоби остав на своїм становищі. В почутю побіди над політичними і особистими ворогами поставив цареві услівя, щоби деяким членам державної ради дано „відпустку“, між тими Трепову. Однак сі его противники таки остали в Петербурзі, щоби проти Столипін зорганізувати опір в держ. раді. Щоби перевести закон про земства, відрович Столипін думу на 3 дні і з підмогою § 87 закона (щось в роді нашого § 14-го) впровадив закон про земства в жите, а се викликало в державній раді (висшій палаті) велике невдоволенє. Внесено запит задля незаконного поступку правительства з домаганем, щоби его потягнути до одвічальности. Столипін відповів на се оправданем, а держ. ради 52 голосами не 99 прийняла се до відомє. Число голосів 52 на 99 в державній раді (висшій палаті) стає доказом, що Столипін відніє Піргову побіду і показує, що навіть у висшій палаті зложених з консервативних і дворови прихильних членів панує невдоволенє правительством. Столипін осягнув тільки се, що не перейшло внесене на обжалованє его за незаконне поступованє, але се вельми невідрадна побіда.

Проти плюгавства в слові і образах розпочало остру боротьбу пруске правительство. Тепер видано розпорядженя, звернені проти торговців заграничним таким плюгавством. В президії берлінської поліції утворено окремих відділ для поборюваня сеї пошести і вже в січні виказано 70 заграничних торговців і сконфісковано в Берліні 80.000 переписаних листів з картинами. В усіх тих случаях справа закінчила ся засудом торговців. Тепер думає сеї відділ виступити проти одвічальних редакторів, котрі оповіщують і захвалюють такі плюгаві картини, забрано також чимало гумористичних загр. часописий і цілі вози т. зв. активі рисунків нагих осіб і порцеляни. „Simprizissimus“ перенє свою накладку до Монахова і Штутгарду. Міністер судівництва відносить ся в сій справі також до инших держав.

Сей поступок пруского правительства

зазлугує на наслідкованє у нас, де також всяке плюгавство розповсюджує зінсуге молодєжи.

З Мексиканського боевища наспіла незвичайна вість ляконічна дорогою з Нового Йорку: „В Agua Brieta“, на границі Арізона відбув ся бій між повстанцями а прав. війском. Повстанці здобули сю місцевість. Американські війська (Зедии. Держав) перейшли границу і положили конець боротьбі, позаяк заблукавші ся кулі в Дугляє (Арізона) убили троє людей і кількоро ранили.

Ся ляконічна вість вказує, що Зедии. Держави американські, котрі давніше вже нагромадили багато війська на півн. границі Мексика, зробили тим почин до овлади Мексика і верховлади над сусідною державою в суперечности з усякими міжнародними правилами. Є се очевидне нарушенє міжнародного права і може довести до далекосяглих послідовностей.

З виборчого руху.

З 54. виборчого округу (судові повіти Дрогобиць-Турка-Ст. Самбір-Бориня-Лютовиска-Балигород-Підбуж-Лука), пишуть нам: В пятницю дня 14. с. м. відбули ся в Самборі збори делегатів всіх судових повітів 54. округу виборчого, на котрих мали застави обовязуючі ухвали що до посольських кандидатур. Головою зборів вибрано пов. д-ра Стахуру, секретарював о. Петро Погорецкий з Білини великої. По переведеній дискусії ухвалено поставити кандидатів на оба посольські мандати в окрузі, хотий др. Баран зі Львова горячо промовляв, щоби ставити лише одного кандидата на посла, бо оба можуть провалитись! Та бесідник дістав добру відправу від о. Яворского зі Стрільбич, котрий розкрив ту его дволичну гру, бо хто є лише за одною кандидатурою в тім чисто руским окрузі, той працює постійно для соціялістів а против наших інтересів народних і господарських! Почім ухвалено одностайно кандидатуру о. Яворского яко посла більшости, а д-ра Ярослава Олесницького з Дрогобича, яко посла меншости. Заступником о. Яворского назначено на внесенє о. Погорецкого д-ра Омеляна Левичконого з Турки, а заступником д-ра Олесницького Гриня Янова, господаря і віїта в Опаті. При тім стверджено, що соціялістичний рух в окрузі цілком упав а поставлені народні кандидатури мають добрі вигляди на успіх.

Близькі Великодні свята обнизали в останних днях виборчу горячку на цілій лінії; всьо відкладає ся на „посвятах“. Виборчі справи обговорюють ся в тісних кружках родин, що найвище подекуди відбувають ся по сільських читальнях наради над сям, якби то без велького морального і матеріального вкладу доконати як найбільше.

Всі спочивають, не спочиває лише русофільска молодіж, а товче ся від села до села із курами брошур. Нам пишуть із провінції, що в українських селах бережанського округу, майже в кождій хаті є вже по кілька брошур пашквілів „Пане Костю майте кураж“. Коли русофільський агітатор є певний, що в свідомім селі, яке він задумує приднати для своєї „грошевитої кишені“, отже і для русофільского кандидата в послы, публична агітація і публичне роздаванє сего рода брошур може скінчити ся в найліпшій разі на чемнім випрошено із села, то хапає ся він незвичайно хитрих способів агітації. Кидає сі брошури сотками по улицях в селі, під двері хат, або ставляє на дерева, в першій мірі на верби. Деякі села виглядають мовби були фабрикою паперу. Скрізь, куди глянь, папір тай папір; агітація просто на американський лад.

Треба ще додати, що всі русофільські юноші, крім чотирох, виройісь по селах і хоч не богато там між ними порываючих бесідників, але агітатори з них не погані. Русофільський гімназіяст ще в бурсі виховує ся на агітатора і не диво, що студент-русофіль є в загальній опії синонімом погромщика.

Коли треба, вміють русофіли також „zusammen schlagen“. На Бучаччану, де кандидує від національних демократів В. Будзиновський і де москвофільство вельми слабеньке, висувають згідно ново- і старокурсники д-ра Могильницького, лікаря в Бучачі.

З польских таборів.

На зїзді прихильників о. Стояловского в Бельску рішено видвинутти слідуєчих пар-

що вже конець усіх журбів,
бо чесний був у боротьбі,
хоч знав, що сам не перемаже.

А тут лишилась булава,
вінок і кров і багряниця;
здасть ся: в крові голова
ще шепче тихії слова —
і сумнів у душі гніздить ся.

Прокиа:

Ходи, Пилате, до діток!
Нам страшно там самим сидіти!
Усе тремчу, немов листок,
і в серце коле сей вінок;
не можна горя вже стерпіти.

Пилат:

То кинь сей знак гірких нару!
І по що ти се брала в руки?
Най вас боронить добрий дух
від муки і таких заслуг,
від горя лютого й розпуки!

Прокиа:

А ти не дбав і засудив
Єго на глум і на розпятье...

Пилат:

Не я судив, не я зблудив,
і довго я жидів зводив,
та верх взяло сліпе завзяте...

Прокиа:

А ти згодив ся і звелів
Єго ранили, катувати!
А він, сердешний, млів і млів,
ніхто Єго не пожалів...
Ох, як же гірко не ридати?

Пилат:

Ох, Прокло, Прокло, не тобі
годиць ся мужа звати катом.
Корю ся я лихий судьбі,
що так паду у боротьбі,
звірюкою стаю, не братом.

Та я спасти жите хотів
засудженого вже жидами,
гадав, що втяхне гнів жидів,
що сьміх приборкає катів,
що змовкне рев між чередами.

Так пож! товпа — звірюка зла:
єї скажености не сперти;
коли вже крові заблагла,
то всяка кара за мала,
вона жадає мук і смерти.

Вони й мене би розпняли,
як сего Чоловіколюбця,
вони й на мене би зрули,
коли би досягти могли,
бо ліпший я від душогубця.

Бо я хотів також добра,
живого жерела в сій суші,
коли-ж тут темрява стара,
мов тисячлітня кора,
кругом покрива сонні душі.

Не плач! одна подяка нам
за поміч людям і за шкоду.
Ти прислужи ся дикунам,
вони-ж тобі й твоїм синам
хрести дадуть у нагороду...

(Дальше буде).

тих кандидатів: о. Стояловського, Штогадла, Марка, Богуцького, Добю, Бялковського, котий не порішено ще справи розділу кандидатів на поодинокі округи, бо над сим має застановити ся з'їзд, що відбуде ся небаком.

Кредит всеполяків паде в очах польського народу. В Камінці струмилівій, по бурливій збірці виборців упала кандидатура до-теперішнього посла, всеполяка п. Дембського, а оголошено кандидатуру людовця п. Кароля Познанського.

В Бучаччані виступило доси трьох польських кандидатів, гр. Бадені, Ст. Орський, В. Гневош, двоє жидів др. В. Найман і др. Цісер, Українець Будзинонський і як вже ми згадались москвофіл др. Могильницький. 7. кандидатів на два мандати може замало? І таке „мандатолапство“ в цілім майже краю!

Попа Галичиною.

Молодочехи і чеські національні соціалісти закликали вже компроміс. Є річню майже певною, що й інші чеські гурти прилучать ся до сего союзу так, що поза союзниками пошлють ся лиш національні католики, соціалдемократи і реалістичний „Сас“.

Що богато із соціалістів головачів держить ся червоної интернаціоналки лише користі ради, се потверджує лишній раз б. соціал-демократичний посол П. Ціг'р, який поцінув соціалістичних автономників, тому, що більшість его виборців стоїть в централістичнім таборі.

Кросимо відховити перегупату.

НОВИНКИ.

— **Календар.** Ві второк: руско-кат.: Феодуля; римо-кат.: Апольоніуса. — В середу: руско-кат.: Євтихія; римо-кат.: Гермогенеса.

— **Протест духовенства деканату пістинського** проти нападів рускої преси, а спеціально „Діла“ на нашу Церков і нашого Архієпископа Кир Григорія. В виду того, що наша преса всіх трьох партій — з малими лиш відмінками — виступає зі щораз більшою ненавистю проти христ. віри взагалі, або проти кат. Церкви і авторитету нашої Єпархії з окрема; б) в виду того, що найповажніший дотепер і найбільше розширений у нас орган „народно-демократичного Комітету“ — „Діло“ від ряду літ принявши марку часописи ліберальної, а за тим масонсько-атеїстичної, дійшов вкінці аж до богохульства, ми підписані душпастирі деканату пістинського протестуємо проти такої нашої суспільності деправуючої роботи. Так само протестуємо рішучо проти того, щоби „Діло“ вміщувало ся в справи, лиш нас священників обходячі, і критикувало зарядження нашого Владика в справах чисто духовних, як се учинило оно в ч. 39 с. р. в статі, підписаній якимсь „Іншим“, а в якій накинulo ся в нечужий спосіб на Преосв. Григорія за то, що важить ся (без апробати п. з „Діла“) устроювати реколькції для всего духовенства своєї єпархії. Владика єсть на те Архієпископом і Єрем над єремия, щоби заряджував все то, що уважає для них і для вірних спасенням, і тому то ми кличемо до всіх атеїстів: в таких справах — руки проч!

Натомість заявляємо однодушно Іх Преосвященству нашу глибоку почесність як Князеві Церкви, і нашу сніську преданність та щирю вдячність за Іх правдиво апостольську діяльність, невтомимі труди над ширенем ідеї Христової і піднесенем христ. духа в серцях повіреної собі пастви“. о. *Алексій Слюсарчук*, декан, о. *Іван Рогужинський*, о. *Володимир Озаревич*, о. *Теодиль Шухевич*, о. *Іван Шмериковський*, о. *Іван Монцібович*, о. *Емануїл Лислянецький*, о. *Михайл Руденський*, о. *Яков Андрійшин*, о. *Юліян Ставничий*, о. *Августин Арсенич*, о. *Василь Грицей*, о. *Валер Луговий*, о. *Іван Придаквич*, о. *Григорій Дурделла*, о. *Василь Пік*, о. *Андрей Поповський*, о. *Волод. Вергун*, о. *Михайл Левичук*, о. *Алекс. Майковський*, о. *Мих. Романовський*, о. *Євгеній Данилович*.

— **На Ювілей Шевченка** помітив також краківський „Świat słowiański“ (1911, книжка за цвітень) прихильно і тепло написаву статю та додав образ, на котрий хочемо звернути увагу. Сей образ рисував олівцем Александер Чернишев в Оренбурзі в р. 1850; показує він 11 товаришів оренбурскої неволі, між ними і Шевченка. Всі товариші у військових мундурах; Шевченків портрет у профілю. Оригінал сего образу був у Аркадія Венжиновського в

Одесі і там з него зроблено копію в р. 1888. Із сеї копії, яка знаходить ся в Кракові, подав тепер відбитку Świat. słow. Українці повинні би пошукати оригіналу в Одесі.

— **З парцеляційного товариства у Львові.** Заг. збори членів сего тов-а відбули ся дня 13. с. м. під проводом голови Надз. Ради проф. Залозецкого. Секретарювали інсп. Заячківський і дир. Гладішовський. Загальні збори затвердили звіт Управи, зложений д-ром Говикевичем і уділили Дирекції і Надз. Раді абсолюторію. З частого зиску порішено виплатити 6%—ву дивиденду від уділів, а решту в сумі 2.376 К 37 с приділено до резервового фонду. Вильсованих членів Ради, дир. д-ра Теофіля Кормоша і інж. Юліяна Мудрака вибрано знова. До ревізійної комісії вибрано поновно пп. Кліма Воляньського і Антона Гладішовського, а на місце п. Бариляка, який не міг вибору прийняти п. Миколу Заячківського. На конституційнім засіданю Надзираючої Ради вибрано головою Надз. Ради проф. Романа Залозецкого, заступником о. радника Юліяна Федусевича, секретарем д-ра Володимира Бачинського, заступником секретаря інж. Юліяна Мудрака.

— **Православє йде!** В селі Підмихайлю, калуського повіта, вкоріюють священники-русофіли православє. Особливе скорим темпом поширює ся оно від часу, як парохом сего села став новокурений русофіл о. Мих. Скородинський. З многих фактів, що свідчать про гризну небезпеку втрати близько тисяча душ в сїм селі наведемо за „Gaz. Kościelno“ ч. 16, кілька:

1) Нарід в часі Служби Божої підчас „Вірую“ не вимовляє слів о походженю св. Духа „от Отца і Сина“ лише „от Отца“, так, що лучали ся випадки, що місцевий сотрудинок під грозою поканення олтаря казав парохіянам ще раз повтаряти „Вірую“ в католицькій формулі (прим. 12. марца с. р.)

2) Богато тамошних русофільством обдурених селян, як давніше, так і тепер їздить на православні відпусти до Почаєва і Києва (пр. Петрів, Валюк, Базів і т. д.); сповідає ся там і причащає у православних духовників, а по повероті домів голосно розказує про свою подорож і про тамошні церкви, додаючи в сей спосіб охоти своїм сусідам до подібних проц.

Після людогово звичаю привозять також з тих сторін для своїх свояків і сусідів різні пам'ятки, найчастіше православні образи. Мимо сего о. Скородинський не робить їм ніякої труднощі в приймаю св. Причастія разом з иншими вірними.

3) Деякі голосять навіть прилюдно що Св. Отець не є головою св. Церкви (пр. Валюк), а мимо сего остає їй на дальше в брацтві і сповняє різні церковні чинности.

4) Тамошний дяк (Петрів) їздив за відомостію о. Скородинського на відпуст до Почаєва і Києва, там сповідав ся і причащає ся у православних, а по повероті дальше займає становище дяка. Его попередник Петров був рішучим схизматиком, майже що року їздив до Почаєва до сповіди і Причастія, з Св. Отця перед селянами висьмавав ся, а однак 20 літ був при католицькій священнику церковним дяком. Коли сей дяк умер (около 1903 р.) о. Скородинський запросив на его похорон кільканадцятьох руских священників з околиці, похоронив его з великою парадом, а в церкві сам виголосив проповідь, в якій сказав, що померший був так мудрий, як священник!!!

5) Про настрій тамошних селян супроти першєства Св. Отця свідчить подія, що коли одного разу оден з руских питомців (Тямків Атанає) говорив проповідь в церкві о першєстві (приматі), всі мужичини з недоволенем вийшли з церкви.

Се голі факти, які самі про себе говорять і як найсильніше потверджують загальний погляд, що русофільське духовенство, особливо новокурсне ширить православну єресь і деморалізацію між народом.

— **Дещо із монашого життя.** Найбільше членів із всіх монаших чинів мають Францішкани, бо 16.968, окрім сего 2.467 питомців. Після того йде чисельність монаших Чинів в отсім порядку: ОО. Базуїти 16.293, Калупціни 10.056, Бенедиктини 6.457, Цистерси 4.677. Домінікани 4.476, Траписти 3.472, Лазаристи 3.000, Августини 2.843, Маристи 1.800, Мінористи 1.700, Братя милосердя 1.480, Премонстратеси 1.250, Барнабіти 400, лятєранєвських крилошан було загалом 250. Загальна сума всіх лат. монахів виносить (без питомців) 74.622. Найсильніше поширений Чин св.

Францішка удостоїв ся від Папи Пія Х назви „semper juvenescens“.

— **Російський апетит на Галичину.** Російські дивешки доносять про затверженє властями статутів тов. „Карпатско-русское Общество въ Петербурзі“. Як ціль ставляє собі нове товариство зєдиненє осіб, що интересують ся проявами життя і праці російського!!! Підкарпатя, в цілі несеня тамошному населеню (читай: Дудикевичівцям) помочи при добуваню матеріяльного добробуту і морального розвитку. Основателями сего товариства є др. мед. Добрянський (чєвно галицький ренегат!), гр. Муравєв (чи вешатель?), Драгомірєцької і инші урядовці.

— **Спростованє похибки.** В попереднім числі в новинці: „Чому ординация виборча до ради міської потребує реформи?“ в 18. рядку з гори печатано хибно „на перших 50 кандидатів“ місто „на перших 49 кандидатів“ а окрім сего пропущено кілька слів так, що через се ціла новинка стала зовсім незрозумілою. Дотичне реченє має звучати по правленю: „Прийім дальше, що всі сторонники другої партії (числом 6.000) голосували солідарно на цілу свою лісту, а з першої партії голосувало лише на 49 кандидатів своєї лісти і на одного противника, с. є счеркнуло з лісти своєї партії 50-го з ряду кандидата і висувало на его місце по черзі по одному з кандидатів противної партії, кожний виборець иншого...“.

— **Дрібні вісти.** Громадска рада в Ягольниці наділила почетним горожанством п. Йосифа Радзівховського, нач. повіт. суду в Чорткові. — Міністерство віроісповіданя і просвітї дозволило утворити в Підмихайлю римо-катол. парохію.

Оповіді.

— **Порядок Богослужень в Успенській церкві у Львові.** В Великий Вторник і Середу: Утреня о 6. год. рано, потім Часи і читаня Тетр-Евангелія; — Служба Божа Пржедєосвященних Дарів о 11. год. — В Вел. Четвер: Утреня о 6. год.; Служба Божа св. Василя Вел. з Вечірнею о 10. год.; вечером о 7. год. Утреня Вел. Пятниці, то є Служба Спасительних страстий Христових з читанем 12 Евангелій. — В Вел. Пятницю: Царські часи о 8. год. потім Вечірня з торжественним співом, потім обхід з Плащеницею і проповідь. Вечером о 7. год. Надгробна Утреня. — В Вел. Суботу: Рано о 10. год. Служба Божа Св. Василя Вел. — В світле Воскрєсенє: Утреня воскрєсєва рано о 4. год., Служба Божа о 8. год.; Вечірня з проповідію о 5. год. — В світлий Понєділок і Вторник богослужєнє як звичайно о 6, 10. і 4. год.

— **Богослужєнє в Преображенській церкві.** В Великий Вторник і Середу: о 9. год. рано Часи; о 11. год. рано Служба Божа Пржедєосвященних Дарів. — В Великий Четвер: о 9. год. рано Служба Божа св. Василя Вел. з Вечірнею; о 7. г. вечер Служба св. Страстий Спасателя. — Велика Пятниця: о 9. г. рано Царські Часи; о 11. годіні рано Вечірня з проповідію і торжественний обхід з Плащеницею; о 6. годіні вечер Надгробна Утреня Великої Суботи. — Велика Субота: о 9. год. рано Служба Божа св. Василя Великог з Вечірнею і благословєнє хлїбів; о 7. год. вечер Надгробне, хрестний хід і Воскрєсна Утреня. — Недїля Пасхи: о 6. і 7. год. рано читані Служби Божі; о 8. год. рано торжественна Служба Божа; о 5. годіні по полудни Вечірня з Акафистом Воскрєсенію і проповідію. — Світлий Понєділок і Вторник (як в кожду недїлю і свято) с. в.: о 6. год. рано Утреня і читана Служба Божа; о 6. год. рано читана Служба Божа; о 10. год. рано співана Служба Божа і проповідь; о год. 4. по пол. Вечірня і Акафист.

— **Затверженє вибору.** Цісар затвердив вибір Михайла гр. Баворовського, властителя дїбр в Сорочку, на предсїдника, а Людвика гр. Козьбродзкого, власт. дїбр в Глібові, на місто-предсїдника повітової ради в Скалаті.

Посмертні оповістки.

— **Кипріяні Біліньский** висл. старший комісар магїстрату, умер дня 16. цвітня. Покійник є молодшим братом приходника з Зарванької ради. консист. о. Петра. Похорон відбуде ся ві второк 18. с. м. о 3-їй год. на личаківське кладбище. В. в. п.!

— **Емілія з Михалевичів Грицинова,** вдова по бл. п. о. Теодорі, пароху Братковець, упокоїла ся дня 10. цвітня с. р. в 76. році життя, в Перепельниках. В. і. п.!

Телеграми

в дня 17. цвітня.

Відень. (ТКБ). Цісар надав старшому радникови лієнцтва Йосифови Флєхнерови при нагоді перенєсеня его в стан спочинку титул радник двора.

Станіславів (ТКБ). В наслідок осунєня шляху межі Тлустим а Ягольницею здержано товарний рух на тім шляху східно-галицьких локальних залїзниць з вчерашнім днем менше більше на 48 годин. Особовий рух удержує ся при помочи перєсїдани подорожних і переносеню пакунків в місци, де стала ся перешкода.

Мадрит. (ТКБ). В присутности амбасадорів француского, англійского, італійского, німецького і нунція папского отворєно вчєра вечір міжнародний інститут права. Почєсним предсїдником інавгураційного торжєства був міністер заграничних справ Гарєса Прїєто.

Мадрит. (ТКБ). До Ель Мондо доносять з Фєзу під датою 9. с. м., що племя Бені Унггаїн, яке доси уходило за сторонника султана, злучило ся з племенем Бені Нїтір і ударило на столицю, котрої брами були замкнені. У місті число оборонців змалїло. Появляють ся прояви ворожобї. Недостача живности дає ся вже відчувати.

Мадрит. (ТКБ). До часописи „Imperial“ доносять з Фєзу під датою 9. с. м., що племя Бені Унггаїн перєйшло на ворожу сторону, яка ще сильніше облягла місто. Від вчасного рана артилерія під проводом полковника Мангїна бомбардує ворожий табор. Племя Бені Мтір знищило простір, що належить до племені Мтаруля Адїана, убиваючи багато турболїцїв. Консулі заборонили Європейцям виходити з міста. Положенє є поваженє.

Париж. (ТКБ). Аг. Гаваса доносить з Атен: Віднова відносин між Грецією а Румунією наступити небаком.

Париж. (ТКБ). Президент Фалгєр відїхав вчєра вечером в товаристві міністра марїнарки Делькасого, міністра рїльництва Пашса до Тульону, відки відїлине до Тунїсу.

Париж. (Аг. Гаваса). Міністер судівництва Перїєр і підсекретар Мальву відбули вчєра нараду з прокуратором держави в справі продажї відзначєнє. По сїй нараді увязнено адвоката Валєнсі і найдено в него много дїпльомів з академії з відзначєнями. Сї дїпльоми хотїв адвокат продати, а доручила єму, як зізнає, одна політична особа, якої назвище подає.

Лїсбона (ТКБ). Конституанда буде складати ся з 235 послів.

Наука, умїлїсть і письменство.

— **„Роксолана“**, історична опера в 3 дїях з прольоґом Дєниса Сїчньского. „Роксолана“, се новина на рускій сцені, відограна нашим театром в Коломиї. Зміст опери є отсей: В другій половині XVI. віку напали Татари на Україну, а ограбивши єї, забрали в полон багато людей. Межи полонєними найшлась і Роксолана, дочка о. Лїсовского, руского парохаз з Рогатина, і її продано на двір тодішного султана Солїмана Великог. Зразу тужила она за рідним краєм, за ріднею і за своїм народом, але зєднавши собі ласку у султана своєю вродою і розумом, прийшла она до перєсвідчєня, що могла би, коли вже не звільнити своїх країн з неволі, то бодай принести їм велику полєкшю. Тому примилює ся она ще більше султанови, а сей влюбившиє, бере єї за свою жінку. Сповняючи її просьбу, велить Солїман всіх невільників пустити на волю. Вєзирі обурєні на султана, що він під впливом Роксолани бажає мирно жити з усіми сусїдними народами, та не допуская до нападів на Україну, змовляють ся проти Солїмана.

На чолі заговору стає султанський син Мустафа. Дорадник Солїмана Абдуль-Бакї доносить султанови про цілий заговор і радить єму, щоби або кинув корону і жив спокійно з Роксоланою, або сповнив волю народа і був як перше жорстоким тигром, та тираном. — Султан прихильєсь до ради другої: „я буду ним, крови жажду, Теплої крови!“..

но равьше просить Роксолану, щоби вертала до свого краю, бо страшні річи будуть діяти ся. Роксолана не хоче і каже, що жінка повинна з чоловіком ділити і радієть і горе. Солїман стає жорстоким, приказує вбити перєдовєім свого сина, відтак увязнити усіх заговорників а вкінці, щоби показати народови, що він

„знов султан“... прошиває грудь Роксолани кинжалом. Она паде зі словами:

Ах, пращай!
Султан попадає в дїку жорстокість, велить мордувати усіх бунтівників, збирати війско і зі сходом сонця рушати на Угрів, щоби пити ворожу кров.

Автор, беручи ся до укладу так великого дїла, як опера, відїд не подумав, що равьше требаб приготувитись до неї. Не студіюючи отже східних мотивів, взяв ся він до роботи і компоновав, що льш єму талант его подиктував. Через се не стрїчаємо ся ні з одною арїєю, яка була би основана на турецьких мотивах. З тої то причини, думаю, опера не ви-

держити світової критики, а лишити ся тільки на нашій сцені, бо хоч се праця велика, но зрівняна лише, що так скажу, на домашніх мотивах. Річ сама гарна, передовсім прольот і другий акт.

Ті дві частини мав Січинський вислати на виставу і тому їх належно викінчив. Оперу скінчив вправді цілком, але лише з витягом фортепьяновим, а інструментацию допровадив до третього акту. Сей третій акт з музики фортепьянової інструментував вже хто інший, але досить неудачно.

Січинський любував ся передовсім в творах Моношюка, а так перейняв ся ним, що приміром третій акт... то друга „Галья“. За багату також пісень в темпі польовеса; на руській сцені се разить.

Виставлене „Роксоляна“ стояло чимало труду артистів, а коштів дирекцію театру, (нові дуже гарні декорації і костюми), тому належить ся їм повне признане.

Але зачнім від початку. Лібрето, от як майже всі лібрета, є досить слабе. Не виджу причини, для якої о. Джульїнський, властитель сеї опери, скривас імя автора лібрета.

Прецінь всім відомо, що автором є І. Я. Луцук, і він написав єго первісно в польській мові, яке є далеко ліпше, чим руске.

Оперу попереджає „Прольот“.

Сцена представляє околиця над Босфором з видом на Царгород. У степ кургана але горичні фігури: дух війни, дух смерти, дух знищення та неволі; довкола кургана невідомі духи у смертних одягах і кайданах. Русалки, що гріють ся до місяця, (якого очевидно на коломийській сцені не було, хибань неудалій Бенгальський огонь мав єго заступати), кидають у воду цвіт папороти (річ природна, що і її не було, бож тепер зима, папороть не цвіте...) і розпочинають співати:

„Легко, свобідно
В вічній годній
На филі синій пливемо;
То знов безслідно
В тоню бездонну
Дрімучу, тиху
Пірвемо...“

Композитор наказує тут темпо „allegro“; а п. Коссак, дрігент хору і оркестри, змінє єго на „andante“, но ні перше, ні друге тут не надаєсь! Щоби відповісти текстові пісні, належить вибрати дорогу посередню і співати „moderato“.

Наступає хор невідомі духів, поважний, розпучний:

„Кайданів звук
І зойки мук
Колішуть нас віками...“

а ту розпуку побільшає оркестра знаменито в тім місці уложена, і так потрясає чоловіком що дрозц переходить кости, а сльози тиснуть ся до очей. Неодин з видців подумав: ах, яка шкода, що той Січинський так скоро помер; нехай би був почув свою власну тугу, своє власне горе! Нехай би був почув, як промовляє єго власна недоля!

Опісля нарікають оба хори, як Турки нищать українську землю та людий, але при словах:

„Годі шукати потіхи, потіхи,
Не вернем в рідні стріхи...“

треба темно звільнити, щоби в слідуючих словах ліпше висказати біль, плач і неволю. По хорах входить на сцену алегорична стаття Посв'ята і Історія.

Посв'ята, се Роксоляна (п. Лопатинська), що посв'ячує своє жите за рідний народ. Історія оповідає їй, що тут починаєть ся неволя, що русалки, се рускі дівчата, які воліли у глибін моря кинути ся, та русалками стати, як піти у турецкий гарем, а показуючи на святоіванські мушкетери, що літають, каже, що се знов діти, що в неволі нехрещені повмирили. Рівнож і невідомі розказують, про свою недолю і просять Роксоляну, щоби їх увільнила з неволі, бо з України ледви чи прийде їм яка поміч. Роксоляна приобіцює, вирвати з неволі:

„Слиб була чара вашої розпуки
Повна як море, я все готова
І сповнить! сповню її!“

На тім кінчать ся прольот.
(Конець буде).

Всячина.

— Слідами Арсена Люпіна. Перед 5 днями пожежа знищила цілковито дім, положений в Парижі при залізничній площі ч. 177. Властителем сего дому був п. Вашо, а винаймив єго перед 4 місяцями п. Матріон за ціну 32.000 фр, річно. П. Матріон не мешкав сам в Парижі, є він професором гігієни зв'язат і ветеринари в рільничій школі в Сен Бу, а

мешкає в горішнім відділі Марі, у Во-сір-Блян. Нанятий дім мав служити професорови Матріон за склад дорогих образів, бо побічним занятєм було посередництво в кушні і продажі образів. В місяць по винаймї дому умістив в нім 86 образів, а в одній комнаті уставив бюрко, ліжку і три крісла на випадок, колиби мав лишити ся колись через короткий час в Парижі. Образи заобезпечив на 100.000 фр. від крадежи, а в іншій асекураційнім товаристві на 180.000 франків від пожежі. Удало ся єму то доперва перед двома місяцями, бо оціночники першого товариства, до якого звернув ся, пп. Духесне і Дуплян орекли, що образи представляють вартість значно меншу, чим та, на яку п. Матріон бажав їх обезпечити. — Дня 3. с. м. виїхав п. Матріон по короткім побуті в Парижі до Віггері, а в п'ятницю, визваний телеграфічно, застав вже попів із своїх скарбів. Комісарови поліції, п. Ломбріови удало ся ствердити, що пожежа була підложена. Злочинць дістав ся до дому через вікно в партері, що було замкнене залізною віконницею і ту запалив нафту, яка стояла в умебльованій комнаті від відізд п. Матріона. Дістав ся також до бюрка і перешукав навіть постіль, котра дивним способом уратовала ся від пожежі, а забрав тільки знайдений револьвер. П. Ломбре підозрівав, що п. Матріон взагалі цілу історію, почавши від винайму мешканя і високого обезпеченя образів, урядив в цілі скорого збогаченя себе 200.000 фр. (образи коштували єго після рахунків около 90.000 франків), про те в тім напрямі веде ся тепер слідство.

— Віддаль землі від сонця. Зблизнене малої планети Ерос до землі викликало причину, що ряд дослідників підняв нову пробу обчислення віддаленя землі від сонця. Як найточніше обчисленє подає Prometheus вислід досліджувань Артура Гінкева, який стверджує, що се віддаленє вносить 149,228,000 кілометрів. Дотеперішні обчисленя вказували багато виспу цифру.

— Ще про комету Галяса. Астроном др. Макс

Вольф з Гайдельбергу віднайшов дня 23. мар. ця при помочи свого великого зеркалового далековиду — комету Галяса. В телескопі має комета вид округлого, мрачного кружка, а її ясність є 15-го степеня.

— Ув'язненє шпігунів. В Тернополі придержано 3 особи, підозрінї о військове шпігунство. Два брати Ляіб і Йосиф Вельтман походять з Борцева, а третій Вольф Штайнберг з Кишинєва. Усіх трох відставлено до місцевого карного суду.

— Мільонер волоцюга. В Брукселі арештовано недавно в однім готелю двох гостей, яким властитель сего готелю закидав міжнародне обманство. Один з них Брандрет походить з Нового Йорку, а другий Матіас з Парижа. Перший з них представив ся яко багатий чоловік, а Матіас заявив, що є єго секретаром. Однак ані поліція, ані суд не повірили їм і обох засуджено за волоцїтво на два роки примусової праці в домі убогих. На донесенє однак новоїоркської поліції, що Брандрет є дійсно багатим чоловіком, бо мільонером, сей час обох увільняли по 28 днівним побуті в домі убогих.

Вісти торговельні і промислові.

Тижневий звіт
Торговельної і промислової палати
про ціни збіжя і продуктів у Львові
від 3 до 9. цвітня 1911.

	за 50 кгл.
Пшениця	11.00—11.25 К
Жито	7.00— 7.20 К
Ячмінь броварняний	8.50— 9.50 К
Ячмінь на пашу	8.00— 8.30 К
Овес	8.10— 8.50 К
Кукурудза	0.00—00.00 К
Гречка	6.40— 6.60 К
Горох до вареня	11.80—13.00 К
Горох на пашу	00.00—00.30 К
Бобик	8.10— 8.40 К
Конюшина червона	72.00—81.00 К
Конюшина біла	93.00—102.00 К
Конюшина шведська	65.00—75.00 К
Тимотка	45.00—55.00 К
Ріпак зимовий	13.00—13.25 К
Насінє конопл.	00.00—00.00 К
Хміль старий	120.00—130.00 К
Хміль новий	00.00—0.00 К

Надіслане.

(За сю рубрику редакция не одвічає).

Оголошенє.

Для віддання в підприємство будови Інституту жіночого під зарядом СС. Василянков в Станіславові, оголошує ся отсїм конкурє через письменні офертї.

Речинєць вноєньє до дня 1. мая с. р. до год. 12. в полудне.

Плани і кошториси можна переглянути кожного дня в канцелярії гр.-кат. уряду парохіального катедр. при ул. Липовій ч. 14. межї годиною 10. в 12. перед полуднем, і 3. а в 6. по полудни.

о. Гордієвський
катедр. парох.

Хлібороби!

Купуйте лише найлучші

Коси

марки „Комет“

котрі можна дістати під гваранцією лише у

Ф. Ст. Махека

в Людвигівці 77 коло Делини (Галичина).

Цінники даром. (1—3)

Дяк іспитований, середних красний, здібний дірігенс хору нотного, грає на органах, скрипці і пр. і пр. прийме посаду найрадше в більшім місті, або меншім з відповідними школами.

Зголошеня в тій справі приймає: Д. Каміньський, Більче золоте, почта в місци. (1—5)

Наша русна робітня

склад Церковних приборів

Василя Дудкевича

Станіславів ул. Бельведерська ч. 4.

Великий склад пауків, ліхтарів, чаш, фан, хоругв, прапорів. Приймає всякі відновленя як чаш, пауків, ліхтарів, Євангелій в огни золочені і сріблені чаші від 16 до 24 К. (1—3)

Асекуруйте своє майхо від огню в „Дністрі“!

Кождий Русин повинен асекуровати ся від огню, щоби на случай пожежі не понести страти, бо достаток одиниці то добробит цілого народу.

Кождий Русин повинен асекуровати ся тільки в руснім товаристві взаїмних обезпечень „ДНІСТЕР“

Нема жадного іншого руского товариства асекураційного, тільки один „ДНІСТЕР“

„ДНІСТЕР“ рахує найдешевші оплати заобезпеченя селянських будинків.

„ДНІСТЕР“ звертає кождорічний чистий зиск своїм членам; на рік 1911 вносить зворот 10%.

„ДНІСТЕР“ одінює та виплачує шкоди по огни скоро і ретельно, а до комісії запрошує все двох господарів на оцінїтелів.

„ДНІСТЕР“ дає підмоги руским школам і бурсам, де виховують ся селянські діти.

Люди асекуровані в „ДНІСТРІ“ можуть дістати позичку у всіх великих Банках і в Товаристві взаїмного кредиту „Дністер“.

Власні фонди „Дністра“ вносять з кіянєц 1910 року 3,052,250 корон.

„ДНІСТЕР“ приймає обезпеченя на жите у всіх догідних комбінациях (на дожитє, посмертні капітали, посаги, ренти).

В „ДНІСТРІ“ можна обезпечати від крадежі з вломом движимости всякого рода, а товариства кредитові готівку, цінні папери і векселї за дешевою оплатою премії.

Адреса „Дністра“: Товариство взаїмних обезпечень „Дністер“ у Львові, у власнім домі ул. Руска ч. 20.

Основи перспективи

з 95 рисунками долу-ченнями до тексту, укладу Михайла Коця, на-кладом Р. Т. П. Сей підручник є потрібний для всіх, що учать ся рисувати і малювати з природи. Набути можна по ціні за брош. 2 К 10 с а за опр. 2 К 40 с, в книгарні Тов-а ім. Шевченка і в Р. Тов. Пед. а також у автора у Львові, ул. Солодова 1.

Ол. Барвіньський, Історичний огляд засно-вин Народного Дому у Львові (наоснові жер-ел). — Ціна 80 сотків.

Ол. Барвіньський, З останних десятиліть XIX віку. — Ціна 40 сот.

W sprawie uniwersytetu lwowskiego listy Edw. Gniewosza, szefa senacyjnego ministerstwa wyznań i ośw. do Alexandra Barwińskiego — Ціна 10 сот.

Гомерова Одиссея, переклад Ніщинського Байди). Ч. I і II. — Ціна 4 К 40 с.

Метаморфози Овідія, переклад Сердеш-ного. — Ціна 1 К.

Григорій С. Сковорода. — Ціна 30 с.

Кониський, Непримирена. — 40 с.

Куліш, Дон Жуан Байрона. — 40 с.

Антін Головатий, Уманця. — 30 с.

Шевченко, Наймишка, повість. — 60 с.

Княгиня 30.

Можна дістати через адміністрацію „Ру-слана“ або в книгарні Н. Тов. ім. Шевченка.

Проф. Ратміров, повість Мордовця. — 40 с.

Оржешко, Великий, новела. — 50 с.

Іов, переспів П. Ратая. — 1 К.

І. Шевченко яко „атеїст“ та поет „ненави-сти“. II. Безіменні „герої“ і їх кертична робо-та. (Дві відповіді клеветникам Шевченка). Львів 1910. мал. 8° ст. 16. — Ціна 10 с.

Др. Богдан Барвіньський:

Зїзд галицького князя Данила з угорським королем Белею IV. в Прешбурзі 1250 р. Істо-рично критична аналіза. Львів 1901. 16° ст. 18. — Ціна 10 сот.

Прешбурський зїзд в справі спадщини по Бабенбергах. (Причинок до історії великого австрійського безкоролівя). Львів 1903. 8° ст. 27. — Ціна 30 с.

Жигимонт Кейстутович, великий князь Ли-товсько-руський. Історична монографія. Жовква 1905 8° ст. XIV+170. — Ціна 2 К.

Zygmunt Kiejstutowicz, książę starodub-ski. Львів 1906. 8° ст. 28. — Ціна 50 с.

Bogurodzica dzewicza а історичні ви-сновки д-ра Щурата. (В інтересі історичної пра-вди). Львів 1906. мала 8° ст. 41. — Ціна 20 с.

Історичні причини. Розвідки, замїтки і матеріяли до історії України-Руси. І. Жовква 1908 мал. 8° ст. 170. — Ціна 2 К.

Історичні причини і т. д. II. Львів 1909 мал. 8° ст. X+94. — Ціна 1 К 50 с.

Історичний розвій імені українсько-рус-кого народу. Львів 1909, мал. 8° ст. 41. — Ці-на 40 с.

Дістати можна в книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові, Ринок 10.

Розклад залізничних поїздів

важний від 1. мая 1910.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	вночі
Кракова	5:50	8:55	1:30	5:45	5:10
Бракова	7:27	10:10	1:15	8:40	3:02
Тарнога	—	—	1:05	—	—
Підволочиск	7:20	12:00	2:15	5:40	10:30
Червоць	8:05	—	2:05	5:58	9:30
Червоць	—	—	—	6:35	12:20
Станіславова	5:45	—	—	—	—
Коломиї	—	10:21	—	—	—
Ходорова	5:15	Г	—	—	—
Стрия	7:28	11:45	4:25	7:41	11:02
Самбора	8:00	9:58	2:00	—	9:00
Рава рускої	7:32	12:00	—	8:00	—
Яворова	8:15	—	5:00	—	—
Підгаць	—	11:15	—	—	—
Винник	—	—	—	—	12:10
Янова	8:15	1:10	5:00	9:26	10:07
Любіня	8:00	9:38	2:00	9:00	11:40
На Підзамче з:					
Підволочиск	7:01	11:40	2:00	5:17	10:13
Бродів	7:01	—	2:00	5:17	10:12
Підгаць	—	10:54	—	9:44	—
Винник	7:26	—	—	6:29	11:55
На Личаків з:					
Підгаць	—	10:33	—	9:28	—
Винник	7:10	—	—	6:13	11:39

Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	вночі
Кракова	3:55	8:25	3:15	6:55	11:15
Бракова	6:04	8:40	3:55	7:45	12:40
Кракова	—	—	2:45	6:04	—
Мшани	—	—	3:30	5:41	—
Підволочиск	6:20	10:40	2:16	8:10	11:10
Червоць	6:10	9:35	—	—	10:35
Червоць	—	9:10	2:23	—	2:59
Червоць	—	—	2:52	—	—
Станіславова	—	—	—	5:59	—
Коломиї	—	—	—	8:23	В
Ходорова	—	—	—	—	—
Стрия	7:30	10:15	1:45	6:50	11:25
Самбора	8:00	9:05	3:40	—	10:40
Рава рускої	7:34	—	2:30	7:10	—
Яворова	8:20	—	—	6:30	—
Брухуніч	6:13	7:34	—	7:10	—
Підгаць	5:58	—	—	6:16	—
З Підзамча о:					11:32
Підволочиск	6:35	11:00	2:31	8:33	—
Бродів	6:35	11:00	2:31	8:33	—
Підгаць	6:12	—	1:30	6:30	11:35
Винник	—	—	—	—	—
З Личаків до:					
Підгаць	6:31	—	—	6:50	—
Винник	—	—	1:49	—	10:54

ЗАМІТКА: Поспільні поїзди печатані товстим друком. — *) Лише в неділі.

А = лише в середї суботи. — В = в день перед кождою неділю і святами обох обрядів. — Г = в день по кождїй неділі і свята обох обрядів

З друкарні В. А. Шийковського.

